EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

VOORLOPIGE VERSIE
2004/0033(CNS)

31.5.2005

*

ONTWERPVERSLAG

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Albanië inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven
(COM(2004)0092 – C6-0053/2005 – 2004/0033(CNS))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Ewa Klamt

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**I	Samenwerkingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**II	Samenwerkingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***	Instemming *Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen*
***I	Medebeslissingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
***II	Medebeslissingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***III	Medebeslissingsprocedure (derde lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerptekst*

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 5

TOELICHTING 6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de ondertekening van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Albanië inzake de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven (COM(2004)0092 – C6-0053/2005 – 2004/0033(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

– gezien het voorstel voor een besluit van de Raad (COM(2004)0092)[1],

– gezien het besluit van de Raad (05614/2005),

– gelet op artikel 63, lid 3, onder b) en artikel 300, lid 2, eerste alinea, tweede zin van het EG-Verdrag,

– gelet op artikel 300, lid 3, eerste alinea van het EG-Verdrag, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C6-0053/2005),

– gelet op de artikelen 51 en 83, lid 7 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A6-0000/2005),

1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;

2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en de Republiek Albanië.

[1] PB C .../Nog niet in het PB gepubliceerd.

TOELICHTING

Politieke en juridische context van de overname-overeenkomst met Albanië

De overname-overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Albanië is de vierde overname-overeenkomst waarover de Europese Gemeenschap met een derde land heeft onderhandeld en die zij heeft gesloten.

Dit soort overeenkomsten maakt deel uit van een bredere strategie ter bestrijding van illegale immigratie waartoe besloten is op de Europese topconferenties in Tampere (15-16 oktober 1999), Laken (14-15 december 2001), Sevilla (21-22 juni 2002) en Thessaloniki (19-20 juni 2003) en als vastgelegd in het actieplan van de Raad van 28 februari 2002.

Op basis van de nieuwe bevoegdheden van de Raad overeenkomstig artikel 63, lid 3 van het EG-Verdrag heeft de Raad de Commissie een mandaat verleend om te onderhandelen over overname-overeenkomsten met 11 landen/stadstaten: Marokko, Sri Lanka, Rusland, Pakistan (september 2000), Hong Kong, Macao (mei 2001), Oekraïene (juni 2002) en Albanië, Algerije, China, Turkije (november 2002).

Tot op heden zijn er overeenkomsten gesloten met vier landen: Hong Kong (november 2001), Macao (oktober 2002), Sri Lanka (mei 2002) en Albanië (november 2003). De overeenkomsten met Hong Kong en Macao zijn al in werking getreden op respectievelijk 1 maart 2004 en 1 juni 2004. De overeenkomsten met Sri Lanka en Albanië zullen in 2005 in werking treden.

De Europese Commissie heeft in haar *Haags Programma: tien prioriteiten voor de komende vijf jaar (COM(184) 2005)* aangegeven dat zij voornemens is een speciale Commissievertegenwoordiger voor een gemeenschappelijk overnamebeleid te benoemen in 2005. In hetzelfde programma wordt uitgegaan van *"specifieke aanbevelingen voor onderhandelingsrichtsnoeren over de versoepeling, indien mogelijk, en op basis van wederkerigheid, van visumvoorschriften in het kader van het EG-overnamebeleid met het oog op de ontwikkeling van een partnerschap voor migratiebeheer"*. In het programma dringt de Commissie verder aan op een nieuw mandaat om nog meer overname-overeenkomsten te sluiten.

De overeenkomst met Albanië

Overeenkomstig de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) zal Albanië de nodige moeilijkheden ondervinden bij de tenuitvoerlegging van de overname-overeenkomst EU/Albanië wanneer deze in werking treedt in 2005. Het land kampt met name met een gebrek aan de nodige menskracht en middelen om de verzoeken uit de EG-lidstaten te verwerken. Bovendien heeft de pas opgerichte instantie die verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging van de overname-overeenkomst te weinig ervaring met de tenuitvoerlegging van bestaande bilaterale overeenkomsten en met de tenuitvoerlegging van gedwongen terugkeer in het algemeen.

Ten aanzien van de inwerkingtreding van de derde-land-clausule in 2007 hebben de Albanese autoriteiten er al met bezorgdheid op gewezen dat verwijdering eenvoudigweg niet mogelijk is omdat dit te hoge kosten met zich meebrengt. De procedure voor illegale immigranten blijft

de nodige gebreken vertonen en momenteel wordt beoordeeld hoe onderdanen van derde landen moeten worden opgevangen alvorens te worden verwijderd.

De bepalingen van de overeenkomst zijn vrij onbekend, zowel bij de instanties die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomst als bij het grote publiek en het maatschappelijk middenveld.

Er zijn voorbereidende acties in gang gezet overeenkomstig post B7-667 (Groep op hoog niveau asiel- en migratievraagstukken) voor 2003, om de regering van Albanië te assisteren bij de voorbereiding op de inwerkingtreding van de overeenkomst. Het project omvat een onderzoekscomponent, capaciteitsopbouw en een proefproject om hulp te institutionaliseren om migranten te laten terugkeren via plaatselijke arbeidsbureaus en lokale NGO's.

Communautaire fondsen die zijn aangewend voor de tenuitvoerlegging van de overname-overeenkomst EU/Albanië moeten consistent zijn en gericht zijn op de lange termijn met name ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de overeenkomst.

De EG zou moeten overwegen om Albanië in staat te stellen toegang te verkrijgen tot de bestaande en toekomstige terugkeerfondsen om de terugkeer van onderdanen van derde landen vanuit Albanië ten uitvoer te leggen[1]. De huidige financiële instrumenten als Aeneas hebben tot dusverre slechts beperkte mogelijkheden geboden voor assistentie bij terugkeer, terwijl de CARDS-middelen niet voor dat doel bestemd zijn. Zonder relevante overeenkomsten tussen de landen van de regio, of met de landen van herkomst, bestaat er verder het risico dat er een zgn. overnameval wordt gecreëerd waarin onderdanen van derde landen terecht dreigen te komen. Dit zal er onvermijdelijk de druk op illegale migranten doen toenemen om terug te keren naar de EU.

Communautaire fondsen moeten worden *gespreid* om te voorkomen dat grote bedragen worden overgemaakt naar Albanië aangezien de absorptiecapaciteit beperkt is en de injectie van extra middelen contra-productief kan zijn (waarvan de Aeneas- en CARDS-middelen een goed voorbeeld zijn).

De Europese Commissie zou Albanië moeten steunen bij de onderhandelingen over toekomstige overname-overeenkomsten met landen van herkomst en transitlanden. Bijzondere steun zou moeten worden overwogen aan landen waarmee de EG al aan het onderhandelen is over multilaterale overeenkomsten.

Er zou communautaire steun moeten worden gereserveerd om Albanese burgers die terugkeren naar Albanië te reïntegreren via de tenuitvoerlegging van reïntegratiesteun in samenwerking met de Europese Unie om duurzame terugkeer te bewerkstelligen. Er moet een duidelijke koppeling gelegd worden tussen de overname-aangelegenheden en de ontwikkeling van Albanië.

Ook moet erop worden toegezien dat Albanië wordt beloond voor het ondertekenen en ten

[1] Verwezen wordt naar het "Voorstel voor een Besluit van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europees terugkeerfonds voor de periode 2008-2013 als onderdeel van het Algemene programma "Solidariteit en beheer van terugkeerstromen" 2005/0049(COD).

uitvoer leggen van de overeenkomst, mogelijkerwijs via de versoepeling van visumvoorschriften op bilateraal niveau of op andere gebieden in de betrekkingen tussen de EU en Albanië.